

Strategie rozvoje sociálních služeb vychází z práce pracovních skupin na formulaci priorit, opatření a jednotlivých projektových záměrů. Stávající služby, které je potřeba nadále podporovat, jsou součástí popisu sociálních služeb v analytické části. Strategická část dokumentu se zabývá nastavením rozvojových cílů, přičemž vycházíme z předpokladu zachování stávajících služeb. Sociální a návazné služby na Uherskohradištsku jsou rozsáhlé, zasahují téměř všechny cílové skupiny osob uživatelů sociálních služeb, přesto nelze konstatovat s podobou sociálních služeb úplnou spokojenost. Stále existují nedostatky v dostupnosti některých sociálních služeb, řada služeb má nedostatečnou kapacitu, případně nejsou ve Zlínském kraji dostupné. Strategická část dokumentu navrhuje cesty k eliminaci nejzávažnějších, avšak zdaleka ne všech nedostatků, o kterých víme. Rozvoj sociálních služeb je třeba plánovat v souladu s reálnou možností posilovat stávající a zřizovat nové sociální služby, proto se naše strategie koncentruje pouze na to, co je ve výhledu nejbližších let nejdůležitější.

Sektor sociálních služeb prochází za posledních několik let, a pravděpodobně ještě dlouho bude, významnými změnami, které z lokální úrovně nelze ovlivnit. Úkolem partnerství, které je vytvořeno a společně pracuje na procesu komunitního plánování, je reagovat na tento vývoj především v zájmu uživatelů sociálních služeb. Právě na místní úrovni se s uživateli sociálních služeb komunikuje a pracuje, a právě obce mají ze zákona odpovědnost za uspokojování potřeb svých obyvatel. Pokud o zájmy uživatelů nebude dbáno na úrovni měst a obcí, nebude o ně dbáno ani na vyšších úrovních veřejné správy.

4 OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

4.1 ambulantní služby

Cíl: zajištění základních lidských potřeb a prevence inf. chorob

V regionu se osoby z okraje společnosti koncentrují převážně v Uherském Hradišti. Jejich počet se dle kvalifikovaného odhadu ustálil. Typické jsou pro ně společensky nepřijatelný hygienický stav a chování, které je jiným lidem nepřijemné či obtěžující. Obvykle se jedná o osoby, které nechťejí být uživateli sociálních služeb, pro osoby bez přístřeší, případně nedokázaly dodržovat režim, který je v zařízeních sociálních služeb nastaven. Cílem ambulantní služby je eliminovat doprovodné jevy chování těchto osob, jakými jsou zejména zápach a přenos infekčních chorob. Pracovní skupina se shodla na tom, že je třeba zajistit dostupnou hygienickou péči a možnost výměny ošacení.

Aktualizace 2014: V současné době nejsou zajištěny prostory pro zajištění základní osobní hygieny osob bez přístřeší, pokud tyto osoby nejsou uživateli služeb azylového bydlení. V případě nalezení vhodných prostor pro AB Cusanus by mohla být služba zajištěna tam. Alternativou je instalace samostatných buňek podobného typu, z jakých je postaveno ABC.

Oblastní charita plánuje vést jednání se zástupci Města Uherské Hradiště s cílem nalezení vhodných prostor pro přestěhování Azylového bydlení Cusanus, neboť životnost buněk, v nichž se zařízení nachází, je u konce, což nese vysoké náklady na provoz. V takovémto centru služeb by bylo možno poskytovat i služby Nízkoprahového denního centra, což by zásadním způsobem řešilo i problém zajištění hygieny a ošacení.

Ideálním řešením by byly takové prostory, kde by mohl být přestěhován i KC Charáč (platí vysoký nájem), avšak s vlastním vchodem. Tyto prostory by však musely být situovány v blízkosti centra města, aby byly pro cílovou skupinu snáze dostupné.

Opatření:

4.1.1 zajištění hygieny a ošacení

Cíl: pro OOSV, které nevyužívají bytové služby, by se stala služba dostupnou

4.2 terénní služby

Cíl: motivace a aktivizace osob z CS, monitoring

Pracovní skupina se shodla, že zatím není třeba budovat další pobytová zařízení pro osoby bez přístřeší. Aktuální potřebou je zřídit terénní program, který bude monitorovat cílovou skupinu osob ohrožených sociálním vyloučením a zprostředkovávat kontakt na další sociální služby a návazné služby. Podstatné je, že tento program se musí zaměřit na celý region, protože i v menších městech regionu se osoby ohrožené sociálně patologickými jevy nachází. Terénní program je třeba zaměřit na širší cílovou skupinu, protože mezi osoby ohrožené bezdomovectvím patří také osoby v seniorském věku bez příjmu, kteří jsou alkoholici či osoby se zdravotním postižením. Tyto osoby nejsou umísťitelné do běžných rezidenčních sociálních služeb pro seniory a specifické služby (domovy se zvláštním režimem) nemají dostatek kapacit. Je předpoklad, že osoby z okraje společnosti, které není možno jinak zabezpečit, bude nutno v jednotlivých obcích ubytovat, aby bylo možno jim zajistit podmínky pro přežití. Např. v Azylovém domě Sv. Vincence ve Starém Městě tvoří tyto osoby jednu třetinu uživatelů.

Aktualizace 2014: Mapování terénu probíhá od počátku roku 2013.

Vyhodnocení programu – kontaktovali cca 70 klientů, 50 klientů bývalí klienti azylových domů, 5 klientů mimo ORP Uh. Hradiště, cca 15 osob, které žijí rizikovým způsobem života. Pracovník na mapování terénu je zaměstnaný na dohodu – úvazek 20 hodin/měsíčně.

Terénní program je plánován, probíhá dlouhodobý průzkum, který má zatím výše uvedené výsledky. Uvedené výsledky potvrzují i terénní pracovníci KC Charáč.

Z doposud získaných údajů vyplývá potřeba zřízení pravidelné terénní práce pro osoby bez přístřeší.

Opatření:

4.2.1 zřízení služby terénní program pro osoby bez přístřeší

Cíl: zřízení terénního pracovníka s úvazkem 1,0 (na celé ORP)

Název projektového záměru	Terénní programy pro osoby bez domova a ohrožené bezdomovectvím
Cíl projektu	Nakontaktování cílové skupiny na sociální službu, prevence sociálně patologických jevů v dané cílové skupině
O jaký typ záměru se jedná	vznik zcela nové služby - ano
Typ sociální služby dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, který bude projektem zajišťován:	Terénní programy
Stručný popis projektu	Nakontaktování skupiny osob, které se dlouhodobě zdržují v centrech daných měst či jiných lokalitách (např. Nový Dvůr). Tyto osoby jsou často lidé bez domova nebo potencionální bezdomovci, tedy osoby, které mají často krátkodobě zajištěný nocleh, ale bez perspektivy na další udržení (nocleh u známého, nějaká forma neoprávněného užívání místa, nocleh plně hrazen ze sociálních dávek, apod.). Hlavním cílem projektu je udržet s touto skupinou dlouhodobý kontakt, případně koordinovat práci dalších sociálních, zdravotních či jinak návazných služeb s těmito osobami (case management), který povede k lepšímu zacílení využívaných služeb. Výrazný je i prvek prevence konfliktu se zákonem, zvláště ve smyslu městských vyhlášek.
Proč je projekt potřebný	S narůstající restrikcí, danou vyhláškami města, je zapotřebí nabídnout i kontaktní práci, která bude mít za cíl preventivní působení na danou cílovou skupinu a udržení kontaktu jmenovaných občanů se sociální službou a službami návaznými
Cílová skupina	Osoby bez přístřeší Osoby v krizi Osoby ohrožené rizikovým způsobem života

Forma poskytování sociální služby	Terénní
Počet uživatelů – celková kapacita	20
Místo realizace	Uherské Hradiště, Staré Město, Kunovice
Začátek projektu	Leden 2013
Předpokládaný rozpočet (z toho investiční, osobní, provozní, ..)	Investiční: 0,- předpokládá se využití zázemí některé stávající služby (Charita nebo SPR) jako kancelář pro terénního pracovníka Plat pracovníka 350.000,- Kč i s odvody (VŠ s praxí, 1,00 úvazek) Provozní: cca 100.000,- Kč ročně
Zdroje financování	Města Uherské Hradiště, Staré Město a Kunovice, později možnost začlenění do SPRSS Zlínského kraje MPSV
Podmínky pro realizaci	Zázemí pracovníka, spolupráce s návaznými sociálními službami (azylové domy, občanská poradna, kontaktní centrum...), se zdravotnickými službami, s městy (kurátoři,...), s úřady práce.
Rizika	Nepodaří se přimá práce s dostatečným počtem osob, aby to dalo 1,00 úvazek
Eliminace rizik	Přijmout toto riziko a první rok do této služby investovat, posléze vyhodnotit. Pracovník by částí úvazku mohl spolupracovat se sociálně aktivizačními službami, zvláště tam, kde se jedná o osoby, které tzv. propadnou sítím služby.
Realizátor	
Odpovědná osoba	

Aktualizace 2014: Na počet heren je Uherské Hradiště 7 nejhorší ze všech okresů v ČR. V UH 9 automatů na 1000 obyvatel, evropský průměr je cca 2 automaty na 1000 obyvatel. Problematikou hazardu je potřeba se do budoucnosti více zabývat, je to téma, které je potřeba rozvinout. Negativní dopad hazardního hraní, který je možno pozorovat už nyní i v naší lokalitě, je hraní osob, pobírajících dávky (dle posledních průzkumů jde o skupinu, ze které v ČR plynou provozovatelům heren největší zisky).

Sedárna – v Azylovém bydlení Cusanus v minulosti v prostorách pro pracovníky, z důvodu možného příchodu osoby s infekčním onemocněním či s parazity, ji nelze dále takto realizovat. Letos uvolní jeden pokoj, který nebudou obsazovat, a bude pro tyto účely využíván, což není ideální řešení, neboť ABC přichází o peníze z důvodů snížení kapacity zařízení.

5 SPOLEČNÉ / SYSTÉMOVÉ PRIORITY

Společné priority zahrnují oblasti, které byly řešeny v rámci procesu komunitního plánování napříč všemi pracovními skupinami. Společné priority se zaměřují na oblast financování, informovanosti a osvěty, koordinace a kvality.

5.1 finance

cíl: 100% financování registrovaných soc. služeb, sladění financování a kvality soc. služeb

Nejistota a s ní spojené obavy o existenci sociálních služeb, o osud uživatelů a zaměstnanců poskytovatelů sociálních služeb jsou důsledkem současného stavu systému financování sociálních

služeb. Náklady rostou rychleji než příjmy, přičemž se neustále zvyšují požadavky na kvalitu a objem administrativy. Poskytovatelé sociálních služeb jsou podfinancováni, přestože sociální služby pomáhají zajišťovat povinnost veřejné správy uspokojovat potřeby svých obyvatel. Místo toho, aby dary a sponzorské příspěvky byly určeny na nadstavbové aktivity, které např. zpestřují život uživatelům sociálních služeb, slouží z velké části na zajištění základní péče. Členové pracovních skupin se tedy dohodli na tom, že je potřeba vyvíjet tlak na příslušné odpovědné orgány, zejména krajský úřad, MPSV ČR a ministerstvo financí, aby finance z veřejných rozpočtů spolu s příspěvky od uživatelů pokrývaly náklady sociálních služeb ze sta procent.

5.2 informovanost a osvěta

cíl: zajistit koordinovaný postup – spolupráce soc. odboru a NNO

Problematika informovanosti o sociálních službách se od zahájení účinnosti zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách. Dle tohoto zákona je každý poskytovatel sociální služby povinen poskytovat základní sociální poradenství. Z toho vyplývá, že ten, kdo se zajímá o sociální služby, se může obrátit na kteréhokoli poskytovatele a ten mu poskytne základní informace a odkáže jej na konkrétního poskytovatele, který bude umět řešit jeho problém. Stejnou službu zajišťují také městské úřady, konkrétně jejich sociální odbory. Informovanost je dále zajišťována samotnými poskytovateli, jelikož je součástí standardů kvality sociálních služeb. Dále byl vydán Katalog sociálních služeb na Uherskohradištsku, který je dostupný i na internetu. Pravidelně je v Uherském Hradišti pořádána výstava poskytovatelů sociálních služeb. Přestože se uvedená praxe jeví jako dostatečná, stále je mnoho osob, které jsou uživateli či potenciálními uživateli sociálních služeb, a mají pocit, že informací je nedostatek. Pracovní skupina se dohodla, že kromě informovanosti o konkrétních sociálních službách, je třeba posilovat informovanost a osvětu, která se týká obecné problematiky sociálních služeb a jejich cílových skupin. Vzhledem k možnostem, které partnerství realizující proces plánování sociálních služeb má, je třeba, aby se sociální odbor stal koordinátorem těchto osvětových a informačních aktivit. Je třeba každoročně dohodnout plán těchto aktivit a řídit jeho plnění.

5.3 koordinace

cíl: zachování 0,5 úvazku pozice koordinátora

Oblast sociálních služeb procházela a stále ještě prochází vývojem, který lze částečně ovlivňovat i z lokální úrovně. V rámci regionu je třeba zejména koordinovat aktivity, které podporují plánování rozvoje sociálních služeb na úrovni Zlínského kraje. Právě proces komunitního plánování sociálních služeb na Uherskohradištsku je účastníky vnímáno jako proces pozitivní, jehož efektem není pouze vypracovaný plán rozvoje sociálních služeb, ale také navázaná komunikace mezi partnery z řad obcí, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb. Členové pracovních skupin se dohodli na tom, že pokud nemá zůstat vytvořený strategický dokument pouze na papíře, pokud s ním má být dále pracováno, pokud má být zachována návaznost plánování a praxe, je třeba, aby na to byly vyčleněny alespoň minimální kapacity. Úkolem koordinátora komunitního plánování sociálních služeb je monitoring a kontrola plnění dohodnutého strategického plánu, vyhodnocování a zejména podávání pravidelných zpráv voleným orgánům měst a obcí regionu. Úkolem je také organizování procesu aktualizace plánu a také koordinace některých aktivit, které by na základě plánu mělo realizovat Město Uherské Hradiště.

Název záměru	koordinátora komunitního plánování
Cíl projektu	Zachovat pozici koordinátora komunitního plánování jako prostředníka v plánování a rozvoji sociálních služeb ve městě Uherské Hradiště i v rámci ORP Uherské Hradiště.

Stručný popis projektu	Koordinátor komunitního plánování bude i nadále koordinovat a usměrňovat plánování a rozvoj sociálních služeb na Uherskohradištsku. Bude spolupracovat se zadavateli, poskytovateli i uživateli sociálních služeb (jednání, setkávání pracovních skupin, řídicí skupiny, ...) a tím se bude neustále zlepšovat jak informovanost a osvěta o sociálních a navazujících službách, tak i sdílením tzv. dobré praxe a podporou inovací v sociálních i navazujících službách kvalita.
Proč je projekt potřebný	Komunitní plánování je proces dlouhodobý. Je třeba, aby docházelo k setkávání se zadavateli, poskytovateli, uživateli, příp. i širší veřejnosti a docházelo tak k logickému plánování a rozvoji sociálních služeb (dle reálných potřeb).
Místo realizace	Uherské Hradiště
Začátek projektu	po skončení realizovaného projektu SPRSS UH
Rozpočet	plat koordinátora komunitního plánování
Zdroje financování	
Podmínky pro realizaci	
Rizika	
Eliminace rizik	
Realizátor	Město Uherské Hradiště
Odpovědná osoba	

5.4 kvalita

cíl: sdílení dobré praxe a podpora inovací v sociálních a návazných službách

Nedílnou součástí poskytování sociálních služeb je kontinuální snaha o zlepšování jejich kvality. To je úkolem zejména poskytovatelů sociálních služeb. Kvalita, zejména kvalita vnímaná uživatelem sociální služby, je zásadním parametrem, který je třeba podporovat. Proto se členové pracovních skupin shodli na potřebě podporovat aktivity, projekty a programy, které jsou zaměřeny na sdílení dobré praxe mezi poskytovateli, a které jsou zaměřeny na inovace v sociálních a návazných službách. Forma takových aktivit může být různá, od neformálních setkání, workshopů, přednášek a seminářů po projekty zaměřené na vzdělávání a na přenos dobré praxe ze zahraničí. Základním prvkem však zůstává pravidelné setkávání pracovních skupin, které slouží k diskusi nad aktuálními problémy a má možnost iniciovat spolupráci poskytovatelů na místní úrovni.